साझेदारी ऐन, २०२०

लालमोहर र प्रकाशन मिति २०२०।११।१६
संशोधन गर्ने एने
१ न्याय प्रशासन सुधार (चौथो संशोधन) ऐन, २०४३ २०४३।७।२४।२ २
साझेदारी (पहिलो संशोधन) ऐन, २०४४ २०४४।७।११
३ न्याय प्रशासन ऐन, २०४८ २०४८।२।१६

२०२० सालको ऐन नं. ३६

स्वस्तिश्री गिरिराज चक्रचूडामणि नरनारायणेत्यादि विविध विरुदावली विराजमान मानोन्त महेन्द्रमाला ओजस्विराजन्य अतितेजश्वी त्रिभुवन प्रजातन्त्र श्रीपद अति किर्तिमय नेपाल श्रीपद प्रोज्ज्वल नेपालतारा ॐराम पट्ट अतुलज्योतिर्मय त्रिशक्तिपट्ट अतिप्रवल गोरखादक्षिणवाहु महाधिपति अतिरथि परमसेनाधिपती श्री श्री श्री श्री श्री महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रमशाहदेव सदा समर विजयिनाम्

साझेदारीको व्यवस्था गर्न वनेको ऐन प्रस्तावना : सर्वसाधारण जनताको हित तथा सुविधाका लागि साझेदारी सम्वन्धी कानूनी व्यवस्था गर्नु वान्छनीय भएकोले, श्री ५ महाराजाधिराज महेन्द्र वीर विक्रम शाहदेववाट राष्ट्रिय पंचायतको सल्लाह र सम्मतिले यो ऐन वनाइवक्सेको छ **परिच्छेद १**

प्रारम्भिक

१ **संक्षिप्त नाम, विस्तार र प्रारम्भ** : यस ऐनको नाम " साझेदारी ऐन, २०२० " रहेको छ (२) यो ऐन नेपाल राज्यभर लागू हुनेछ ।

(३) यो ऐन तूरुन्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२) **परिभाषा** : विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा

(क) "व्यवसाय" भन्नाले उद्योग वाणिज्य पेशा वा वृत्तिलाई समेत जनाउंछ ।

(ख) "तोकिएको" वा "तोकिएवमोजिमको" भन्नाले यस ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत वनेको नियममा तोकिएको वा तोकिएवमोजिमको सम्झनु पर्छ ।

(ग) "उनाउ व्यक्ति" भन्नाले साझेदारी फर्मका सम्वन्धमा साझेदार वाहेकका अरु कुनै व्यक्तिलाई सम्झनु पर्छ ।

(घ) "सूचित आदेश" भन्नाले नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गरेको कुनै आदेश सम्झनु पर्छ ।

-ङ०) " सम्वन्धित विभाग" भन्नाले वाणिज्यसम्वन्धी विषयमा वाणिज्य विभाग, घरेलु तथा ग्रामिण उद्योग सम्वन्धी विषयमा घरेलु तथा ग्रामिण उद्योग विभाग र सो वाहेकको अन्य उद्योगको लागि उद्योग विभाग सम्झनु पर्छ ।

३) **साझेदारी भन्नाले** : (१) कनुै व्यक्तिहरुले एउटै नाम राखी मनु ाफा वण्डा लगाउने गरि सवै साझेदारले प्रत्येक साझेदारका लागि वा कुनै साझेदारले सवै साझेदारका लागि सवै कारवोवारमा भाग लिन आपसमा कवुलियत गरी यस ऐन वमोजिम नेपाल सरकारको लगतमा दर्ता गराएको कुनै कारोवारलाई सम्झनु पर्छ ।

(२) कवुलियत गर्ने व्यक्तिहरुलाई एक अर्काको सम्वन्धमा साझेदार र सवै साझेदारलाई सामुहिक रुपले फर्म र जुन एक नामवाट कारोवार चल्दछ त्यसलाई फर्मको नाम भन्नु पर्छ ।

(३) साझेदार वाहेक साझेदारी फर्म व्यक्ति हुदैन ।

४) एका सगोलका कारोवार साझेदारी भन्न नहुने : एकाघर सगोलका अंशियारहरुले कवुलियत गरी साझेदारीमा कारोवार चलाएका रहनेछन भने सगोलको कारोवार यस ऐनको तात्पर्यका लागि साझेदारी मानिने छैन । **परिच्छेद २**

फर्महरु सम्वन्धित विभागको लगतमा दर्ता गराई प्रमाण दिनु पर्ने ।

५) **सम्वन्धित विभागको लगतमा दर्ता गराउनु पर्ने** : साझेदारी खडा भएको ६ महिनाभित्र सो साझेदारीलाई यस ऐनवमोजिम सम्वन्धित विभागको लगतमा दर्ता गराउनु पर्छ । तर , सो वमोजिम दर्ता नभएको अवधिभित्र सो साझेदारीले वा सो साझेदारीका निमित्त गरेको कुनै काम वा कारोवारलाई यस ऐनवमोजिमको कानून मान्यता हुने छैन

६) **दर्ताको दरखास्तमा खुलाउनु पर्ने विषय र दस्तुर** : फर्म लगतमा दर्ता गराउन अनूसूची २(क) मा तोकिएको दस्तूर सामेल राखी साझेदारहरुको आपसमा कवुलियत भएको भए त्यसको रीतपूर्वकको नक्कल एक प्रति समेत राखी अनुसूचि १(क) को वढांचामा देहायको विषय समेत खुलाई सम्वन्धित विभागमा दरखास्त दिनु पर्छ :

(क) फर्मको पूरा नाम,
(ख) फर्मको कारोवार गर्ने मुख्य ठेगाना,
(ग) फर्मले काम गर्न चाहेको चीज वस्तु वा गर्न खोजेको सेवाको छोटकरी वयान सहित फर्मको उद्धेश्य,
(घ) साझेदारहरुको पूरा नाम,थर र स्थायी ठेगाना,
(ङ०) कुनै साझेदारको अधिकार उपर वन्देज लगाएको भए सो कुरा,
(च) साझेदारको किसिम र प्रत्येक साझेदारले लगाएको पूंजी,
(छ) फर्मको प्रतिनिधित्व गर्ने साझेदार वा साझेदारहरुको नाम,
(ज) नाफा नोक्सान वण्डा लगाउने तरीका,
(झ) नाफा निश्चित गर्ने तरीका,
(य) सम्वन्धित विभागले खुलाउनु पर्ने भनी तोकिदिएको अरु कुनै विषयहरु ।

७) **फर्मको नामः** पहिले रजिष्ट्रेशन भैराखेको अरु फर्मको नाम र कम्पनी ऐन अन्तर्गत रजिष्ट्रेशन भै राखेको लिमिटेड कम्पनीको नाम मिल्ने गरी फर्मको नाम राख्न हुंदैन ।

८) **फर्म दर्ताका निस्सा** : दफा ६ र ७ को शर्तहरु वमोजिम छ भने यस ऐन वमोजिम सम्वन्धित विभागको लगत कितावमा फर्मको नाम दर्ता भै सकेपछि साझेदारहरुका नाममा सम्वन्धित विभागवाट अनुसूची ३ (क) को ढांचाको निस्सा (प्रमाणपत्र) दिइनेछ ।

९) **अघिको फर्म दर्ता गराउन नपन** : प्राइभेट फर्म रजिष्ट्रेशन ऐन, २०१४ अन्तर्गत रजिष्ट्रेशन भई राखेको ,फर्महरु फेरि यस ऐन अन्तर्गत दर्ता गराउन पर्दैन । तर दफा ६ मा उल्लेख भएको अनुसूची १(क) मा तोकिएको विवरण पहिले उल्लेख नभएको रहेछ भने सम्वन्धित विभागवाट मागेमा साझेदारहरुले त्यस्तो विवरण पेश गर्नुपर्छ ।

१०) **विवरणमा हेरफेर गर्नु परेमा स्वीकृति लिनु पर्ने** : फर्म दर्ता गर्दा दफा ६ वमोजिम पेश गरेको दरखास्त र कवुलियतको विवरणमा कुनै हेरफेर गर्नु परेमा सो कुरा जनाई सम्वन्धित विभागमा दरखास्त दिनु पर्नेछ र सम्वन्धित विभागवाट स्वीकृति प्राप्त भएपछि मात्र सो विवरणमा हेरफेर गर्न सकिनेछ ।

११) **नवीकरण गर्नु पर्ने** : यस ऐनवमोजिम दर्ता भएको फर्मको आर्थिक वर्ष भुक्तान भएको पैंतीस दिन भित्र अनुसूची २ (ख) मा तोकिएको दस्तूर साथ अनुसूची १ (ख) को ढांचाको फारममा सम्वन्धित विभागमा दरखास्त दिनु पर्नेछ । सो म्यादभित्र दस्तूरसाथ दरखास्त परेमा सम्वन्धित विभागले

त्यस्तो फर्मको दर्ता लगतमा र दर्ता प्रमाणपत्रमा नवीकरणको व्यहोरा जनाई दिनु पर्नेछ। नवीकरण नगराई सोही नामवाट कुनै फर्म चलाउनु हुदैन ।

११(क) **सम्वन्धित विभागले विवरण माग गर्न सक्ने** : (१) यस ऐन अन्तर्गत दर्ता भएको कुनै फर्मसंग सम्वन्धित विभागले त्यस्तो फर्मको हिसावको विवरणमाग गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) वमोजिम माग गरिएको हिसावको विवरण सम्वन्धित विभागलाई पेश गर्नु त्यस्तो फर्मको कर्तव्य हुनेछ ।

११(ख) **फर्म खारेज गर्न सक्ने** : (१) देहायको अवस्थामा यस ऐन वमोजिम दर्ता भएको फर्म सम्वन्धित विभागले खारेज गर्न सक्नेछ :

(क) वाणिज्य व्यवसायको लागि दर्ता भएको फर्मले तोकिएको अवधिभित्र नवीकरण नगराएमा,

(ख) साझेदारहरुले मुनासिव कारण दर्शाई फर्म खारेज गरी पाउं भनी सम्वन्धित विभागमा निवेदन दिएमा,

(ग) सम्वन्धित विभागले दफा ११ क. वमोजिमको विवरण माग गर्दा सम्वन्धित फर्मले तोकिएको अवधिभित्र सो विवरण पेश नगरेमा,

(घ) उद्योगसम्वन्धी फर्मले कार्य संचालन गरी सम्वन्धित विभागलाई जानकारी दिई वा नदिई उद्योग वन्द गरेमा,

(ड०) उद्योग सम्वन्धि फर्मले नवीकरण गर्ने म्याद समाप्त भएको मितिले तोकिएको अवधिभित्र नवीकरण नगराएमा वा नवीकरण गराएर पनि इजाजतको शर्त अनुसार उद्योग स्थापना र संचालन गर्नको लागि कारखाना निर्माण मेशिनरी औजार, उपकरणको खरीद वा उद्योग संचालनको लागि आवश्यक कार्य गरेको लिखित प्रगति विवरण सम्वन्धित विभागमा नदिएमा, वा

(च) फर्मले यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत वनेको नियमको विपरित हुने गरी अन्य कुनै काम गरेमा ।

(२) उपदफा (१) को खण्ड (क),(ग),घ),(ड०) वा (च) वमोजिम सम्वन्धित विभागले फर्म खारेज गर्नु अघि सम्वन्धित फर्मलाई सफाईएको सवूद पेश गर्ने उचित अवसर दिनु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) को खण्ड (क),(ग),(घ),(ड०) वा(च) वमोजिम सम्वन्धित विभागवाट फर्म खारेजि भएमा त्यसरी खारेज भएको फर्मका साझेदारहरुको नाममा एक वर्षसम्म सोही उद्धेष्य भएको अर्को फर्म दर्ता गरिने छैन । परिच्छेद - ३

साझेदारको पारस्परिक सम्वन्ध

१२ **साझेदारको आपसी सम्वन्ध** : साझेदारहरुको आपसमा भएको कवुलियतद्धारा साझेदारीमा हक र दायित्व कायम हुन्छ । यस्तो कवुलियत आपसको व्यवहारवाट अंकित भएको वा लिखित रुपमा पनि हुन सक्छ ।

(२) साझेदारीको कवुलियत भएकोमा सो कवुलियतमा लेखिए वमोजिम र सो नभएकोमा यस ऐनका दफा १३ देखि २६ सम्मको दफाहरु साझेदारीलाई लागू गर्नुपर्छ ।

१३) **साझेदारीमा रहेको जायज्येथा** : साझेदारीको जम्मा जायज्येथा देहाय वमोजिम हुनेछ :

(क) साझा कारोवार शुरु हुंदा त्यसको लागि जम्मा गरिएको सवै जायज्येथा,

(ख) साझेदारीको लागि वा त्यसका निमित्त वा त्यसका प्रयोजनमा प्राप्त गरेको जायज्येथा,

(ग) साझेदारीले कारोवार गरी कमाएको धन, र

(घ) साझेदारीमा चलाएको कारोवारवाट प्राप्त पहुन आएको ख्याति (गुड वील) स्पष्टीकरण: प्रसङ्गवाट अन्य इरादा देखिएकोमा वाहेक फर्मको धन हाली प्राप्त गरेको

सवै सम्पत्ति र हकहरु फर्मको निमित्त प्राप्त गरेको मानिनेछ ।)

(१४) **साझेदारी जायज्येथाको प्रयोग** : साझेदारी कारोवारको प्रयोगमा वाहेक साझेदारी धनमाल साझेदारीहरुले अरु काममा लगाउन र लगाउन दिन हुंदैन ।

(१५) **पूंजी थप्न कर नलाग्ने** : अरु साझेदारले माग गरे पनि साझेदारी कवुलियतमा तोकेको अंक भन्दा वढी पूंजी थप्न कुनै साझेदारलाई कर लाग्दैन ।

(१६) **साटोमा राख्न नपाउने** : साझेदार कसैले पनि अन्य साझेदारको मन्जुरी वेगर अरु कुनै व्यक्तिलाई आफ्नो सट्टामा साझेदार गराउन र राख्न पाउदैन ।

(१७) **साझेदारले काममा भाग लिन पाउने** : (१) कवुलियतद्धारा साझेदारी कारोवारको वन्दोवस्तमा भाग लिन नपाउने साझेदारले वाहेक अन्य साझेदारले विरोध नगरे सम्म प्रत्येक साझेदारले साझा कारोवारको वन्दोवस्तमा भाग लिन पाउंछ ।

तर, सवै साझेदारको मन्जुरी वेगर साझा कारोवारसंग सम्वन्ध नभएको अरु काम साझेदारीको नामवाट गर्न भने हुंदनै ।

(२) साझेदारीको सवै वा कुनै काम सवै साझेदारले वा सो मध्ये कुनै दुइ वा दुई भन्दा वढी साझेदारहरुले संयुक्त रुपमा गर्ने कवुलियत भएकोमा कुनै मनासिव माफिकको कारण परी कवुलियत वमोजिम यस्ता सवै साझेदारहरुले सो काम गर्न नभ्याउने भएमा निजहरुले आफू मध्ये कसैलाई सो काम गर्न अधिकृत गर्न सक्नेछन् ।

(१८) **स्रेस्ता हेर्न नक्कल लिन पाउने** : साझेदारीको हिसाव किताव स्रेस्ता हेर्न चाहेमा हरएक साझेदारले हेर्न पाउने र नक्कल लिन चाहेमा सो स्रेस्ता जिम्मा लिने साझेदारले सक्कल वमोजिमको नक्कल उतारी आफ्नो सहिछाप गरि दिनु पर्छ ।

(१९) **पारिश्रमिक र व्याज** : (१) साझा कामको वन्दोवस्त गरे वापतको पारिश्रमिक कवुलियतद्धारा तोकिएवमोजिम हरएक साझेदारले पाउनेछन् र निजले कवूल गरे भन्दा वढी पूंजी लगाएको भए दश प्रतिशतमा नवढाई लिखत वमोजिमको व्याज पनि पाउनेछ ।

(२) कुनै साझेदारले जानी जानी लापरवाही गरी हानि नोक्सानी गरे पारेमा त्यसको विगो निजले तिर्नुपर्छ ।

(२०) **साझेदारले आर्जेको मुनाफा फर्मको हुने** : फर्मको कुनै कारोवारको सिलसिलामा वा फर्मको धनमालको उपयोग गरी वा फर्मको कारोवारको सम्वन्धमा वा फर्मको नाममा कुनै साझेदारले नाफा वनाएमा सो नाफा र त्यसको हिसाव समेत फर्मलाई वुझाउनु पर्छ ।

(२१) **साझेदारले वुझाएको रकम हिसावमा देखाउन पर्ने** : दफा १९ र २० वमोजिम कुनै साझेदारले तिरे वुझाएमा सो रकम फर्मको आर्थिक वर्षको नाफा नोक्सानको हिसाव स्रेस्तामा स्पष्ट देखाउनु पर्छ ।

(२२) **नाफा नोक्सानको वांडफांड** : (१) साझेदारहरुमा नाफा नोक्सानको हिसाव गरी वांडफांड गर्दा कवुलियतमा व्यवस्था, भएकोमा सोही वमोजिम र नभएकोमा वरावर दरले वण्डा लगाइनेछ । (२) कुनै साझेदारले साझेदारी खडा गर्दा लगाएको पूंजीमा व्याज दिने लिने कवुलियत भए सो व्याज मुनाफावाट मात्र तिर्न पर्छ)

(२३) **मुनाफा पाउन नसक्ने** : कुनै साझेदारले आफ्नो भागको वुझाउन पर्ने पूंजी फर्मलाई तिरी वुझाइ सकेको रहेनछ भने सो वुझाउन पर्ने वांकी अंक चुक्ता भर्ना नभए सम्म निजले पाउन पर्ने मुनाफा पाउन सक्नेछैन ।

परिच्छेद ४ **फम**

‘र उनाउ व्यक्तिको’ सम्वन्ध

(२४) **साझेदारले काम गर्न हुने** : दफा १७ मा उल्लेखित कवुलियतका अधीनमा रही प्रत्येक साझेदारले फर्मको प्रतिनिधित्व गर्न हुन्छ र फर्मको कारोवार चलाउनलाई साझेदारले गरेको कामवाट फर्म वाध्य हुनेछ । कुनै साझेदारले फर्मको काम कारवाईको सिलसिलामा जालसाज गरेमा अरु साझेदारको उजूर पर्न आए अधिकार प्राप्त अदालतले यस्तो साझेदारलाई फर्मको प्रतिनिधित्व गर्नवाट वाहेक गरी दिन हुन्छ ।

(२५) **साझेदारले गरेको कारवाईमा फर्म वाध्य हुने**: साझेदारले कवुलियतद्धारा साझेदारीको प्रतिनिधित्व गर्ने विषयमा वन्देज लगाउन हुन्छ । यस्तो वन्देज कवुलियतमा जेसुकै लेखिएको भए पनि फर्मसंग कारोवार गर्ने उनाउ व्यक्ति लाई सो वन्देजको थाहा रहेनछ भने हरेक साझेदारले फर्मको निमित्त गरेको कारवाईले फर्म वाध्य हुनेछ ।

(२६) **जवाफदेही हुने** : आफू साझेदार छंदा फर्मको निमित्त गरिएका सवै काम उपर संयुक्त वा व्यक्तिगत रुपमा प्रत्येक साझेदार जवाफदेही हुनेछ ।

(२७) **नयां साझेदार जवाफदेही नहुने** : (१) आफू साझेदार हुनुभन्दा अगाडि भएको गरेको साझेदारी कामको हकमा नयां हुने साझेदार जवाफदेही हुनेछैन ।

(२) साझेदारीवाट अलग हुने साझेदारलाई फर्मको अघिको काममा उनाउ व्यक्ति प्रतिको जवाफदेहीवाट सो उनाउ व्यक्तिसंगको कवुलियतद्धारा वा साझेदारी कायम रहेका वांकी साझेदारहरुको मन्जूरीले मात्र फूर्सत हुन सक्नेछ ।

(३) उनाउ व्यक्तिलाई कुनै साझेदार साझेदारीवाट अलग हुने भएको छ भन्ने थाहा भएमा अलग हुने साझेदार आफू अलग भइसकेपछि अरु साझेदारले फर्मको नामवाट गरे भएका काम प्रति निजको जवाफदेही हुने छैन ।

(२८) **साझेदारले आफ्नो हक विकी इतयादि गर्ने** : कुनै साझेदारले फर्ममा रहेको आफ्नो सवै हक अरु कसैलाई विकी गरी वा वन्धक राखी वा अरु कुनै प्रकारले दिएमा सो साझेदारले सो अवधिभित्र साझेदारी कारोवारवाट पाउने मुनाफा वा अन्य कुनै रकममा सो व्यक्तिले दावि गर्न सक्नेछ ।
तर,
(क) त्यस्तो व्यक्ति सो फर्मको साझेदार मानिने छैन, र
(ख) सवै साझेदारीहरुको मन्जूरीवेगर निजलाई सो फर्मको हिसाव किताव जांच्ने अधिकार हुनेछैन ।

परिच्छेद ५

साझेदारीको विघटन

(२९) **साझेदारी विघटन हुने** : सवै साझेदारका मन्जुरीले वा निजहरुका वीचमा भएको कवुलियतवमोजिम साझेदारी विघटन हुन सक्नेछ ।

(३०) **लिखित सुचनाद्धारा विघटन हुने** : कनु साझेदारी अनिश्चित समयको निमित्त चलाइएको छ भने जुनसुकै समयमा जुनसुकै साझेदारले अरु साझेदारहरुलाई लिखित सूचना दिई साझेदारी विघटन गराउन सक्नेछ । साझेदारहरुको वीचमा अन्यथा मन्जुरी नभएको भए त्यस्तो सूचनामा लेखिएको मितिदेखि वा मिति नतोकिएको भए सूचना तामेल भएको मितिदेखि साझेदारी विघटन भएको मानिनेछ ।

(३१) **जुनसुकै वखत साझेदारी विघटन हुन सक्ने** : साझेदारहरुमा जुनसुकै व्यहोराको कवुलियत भएको भए पनि कुनै साझेदारले विशेष कारणवश र खासगरी देहायको परिस्थितिमा साझेदारी विघटन गराउन सक्नेछ :

(क) कुनै साझेदार आफूले गरेको कवुलियत वमोजिम को साझेदारी कार्यभार सम्हाल्न असमर्थ भएमा, वा

(ख) अर्को साझेदारले फर्मलाई तिर्न वुझाउन पर्ने रकम नतिरेमा वा आफूले साझेदारीको हिस्सा अरु साझेदारको मन्जुरी वेगर कसैलाई हक छाडी दिएमा, वा

(ग) अर्को साझेदारको हक अदालतवाट भरी भराउमा परेमा, वा

(घ) अर्को साझेदारले फर्मको काम कारवाईमा जालसाज वा असाध्य लापरवाही गरेमा, वा

(ङ०) अर्को साझेदारले कैदको सजाय पाएमा ।

(३२) **कार्यकाल पछि स्वतः विघटन हुन** : साझेदारहरुम आपसमा भएका कवुलियतको अधीनमा रही कुनै साझेदारी सीमित कालको लागि खडा भएकोमा सो अवधि नाघेपछि वा कुनै एक वा एक भन्दा वढी कामको निमित्त खडा भएकोमा सो कवुलियत पूरा भएपछि साझेदारी स्वतः विघटन हनु छे ।

(३३) **साझेदारी तुरुन्त विघटन हुने** : कुनै साझेदार मरेमा वा साहुको ऋण तिर्न नसक्ने भै दामासाहीमा परेमा साझेदारी तुरुन्त विघटन हुनेछ ।

(३४) **उनाउ व्यक्ति प्रतिको दायित्व पूरा गर्नु पर्ने** : साझेदारी विघटन भएको प्रचार प्रकाश नगरिएको वा त्यस्ता विघटनको थाहा जानकारी फर्मसंग सम्वन्धित उनाउ व्यक्तिलाई नभएमा साझेपदारी विघटन भएपनि फर्मको नाममा गरेको काम कारवाईवाट उनाउ व्यक्ति प्रतिको दायित्व सवै साझेदारले पूरा गर्नुपर्छ । तर, मरेका वा दामासाहीमा परेका साझेदारको ज्येथावाट निज मरेका वा दामासाहीमा परेका मिति पछिको काम कारवाई वापत तिर्न पर्ने छैन ।

(३५) **वारेशद्धारा भाग लिन हुन** : दफा ३२ को अधीनमा रही हरेक साझेदारले आफू वा आफ्नो वारेशद्धारा साझेदारी विघटनमा भाग लिन हुन्छ ।

(३६) **विघटन भएपछि पनि कायम रहने** : फर्मको विघटनको काम टुंग्याउनलाई जो चाहिने काम कारवाई र विघटन हुनु पहिले शुरु गरेको अपुरो काम पूरा गर्नलाई साझेदारी विघटन भैसकेपछि पनि फर्मलाई वाध्य गर्न र साझेदारहरुको आपसको हक दायित्व निश्चित गर्ने अधिकार साविक वमोजिम कायम रहनेछ ।

(३७) **फर्मको हिसाव फर्स्याउने** : साझेदारहरुको वीचमा भएको कवुलियत र दफा ३२ को अधीनमा रही विघटन भएका फर्मको हिसाव फछर्यौट गर्दा देहाय वमोजिम गर्नुपर्छ :

(क) फर्मको हितमा वाधा नपर्ने गरी फर्मको जायज्येथाको नगदमा परिणत गर्ने ,

(ख) पूंजी घटेको समेतको नोक्सानी सवभन्दा पहिले मुनाफावाट र त्यसवाट नपुगे पूंजीवाट र त्यसवाट पनि नपुगे प्रत्येक साझेदारका घर घरानावाट भर्ना गर्नुपर्छ

(ग) पूंजीको कमी भर्ना गर्न लगायत फर्मको ज्येथा देहायका क्रम र तरिकावाट उपयोग गर्नुपर्छ :

(१) फर्मले उनाउ व्यक्तिहरुलाई तिर्नपर्ने ऋण,

(२) पूंजी वाहेकको साझेदारले दिएका थप कर्जाको दामासाहीले,

(३) साझेदारले वुझाएका पूंजीको दामासाही, र

(४) शेष वांकी ज्येथावाट साझेदारहरुको भाग हिस्सावमोजिम मुनाफा वांड्नमा ।

(३८) **जायज्येथा भाग नलाग्ने** : साझेदारका वीचमा कवुलियत भएको भएपनि फर्मको ऋण भुक्तान नगरी साझेदारमा वण्डा गर्न हुदैन ।

(३९) **लिक्विडेटर नियुक्त गर्ने** : फर्मको हिसाव किताव फछर्यौट गर्न नचाहिंदो सुस्ती भयो भन्ने सवूद प्रमाण सहित कुनै साझेदारले उजूर गरेमा सम्वन्धित विभागले फर्म विघटन गर्ने कार्य गर्न एक वा वढी लिक्विडेटर नियुक्त गर्न सक्नेछ । लिक्विडेटर वा लिक्विडेटहरुले साझेदारी कवुलियत र यो ऐनवमोजिम विघटनको कार्य र हिसाव किताबको फछर्यौट गर्नुपर्छ । लिक्विडेटरहरुको काम कारवाई सम्वन्धित विभागको नियन्त्रणमा रहनेछ ।

४०) पुनरावेदन गर्न सक्ने :सम्वन्धित विभागले गरेको निर्णयउपर चित्त नवुझ्ने साझेदारले त्यसको सूचना पाएको पैतीस दिनभित्र सम्वन्धित विभाग उपर पुनरावेदन अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

परिच्छदे ६

विविध विषय

(४१) **दण्ड सजाय** : देहायका कलममा सम्वन्धित विभागको आदेशले देहाय वमोजिमको सजाय हुन सक्नेछ :

(क) दफा ५ को वर्खिलाप कुनै साझेदारी दर्ता नगराई कारोवार गरेमा प्रत्येक साझेदारलाई रु . ५०।- पचास रुपैयासम्म जरिवाना,

(ख) दफा ६ वमोजिमको दरखास्तमा झुठा व्यहोरा लेखेको देखिएमा सो वमोजिम दर्ता भएको फर्मको प्रत्येक साझेदारलाई रु १००।- एक सयसम्म ,

(ग) दफा १० वमोजिम दिन पर्ने सूचना नदिने फर्मलाई रु .१००।- एक सयसम्म,

(घ) दफा ११ को वर्खिलाप गरेमा प्रत्येक साझेदारलाई रु.५०।-पचास रुपैयासम्म जरिवाना ।

(४२) **पुनरावेदन गर्ने** : दफा ४१ का खण्डहरु वमोजिमको सजाय सम्वन्धित विभागवाट गरेकोमा चित्त नवभु ्नेले सो गरे भएको सूचना पाएका पैंतिस दिनभित्र सम्वन्धित विभाग उपर पुनरावेदन अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।

(४२) **(क) अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्ने** : नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी अनुसूचीमा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

(४३) **यो ऐनवमोजिम हुने** : यो ऐनमा लेखिएको कुरामा सोही वमोजिम र अरुमा प्रचलित नेपाल कानून वमोजिम गर्नुपर्छ ।

(४४) **नियम वनाउने अधिकार** : यस ऐनको उद्धेश्य कार्यान्वित गर्न नेपाल सरकारले नियमहरु वनाउन सक्नेछ ।

द्रष्टव्य : प्रतिनिधिसभा घोषणा २०६३ द्वारा रुपान्तर भएको शव्द

"श्री ५ को सरकार"को सटट्ा "नेपाल सरकार"